

Nemzeti Társalkodó

Május' 11-dik napján 1853.

Töredék egy utazó szegény tanuló
Naplójából.

(végzet)

Másnap újra ebédet adott X-l úr, de ennek módja 's folyása az elsőtől merőben különböző volt. A' terített asztal közepén, egy nagy egyszerűleg formált ezüst virágtartó emelkedett fel, virág házban fel szigorodott külföldi virágokkal felékesítve, ezen kívül az asztal lapját csak a' szükséges üvegek kések, kalánok 'sat. foglalták-el, úgy hogy annak nagyobb része pusztán maradtott. — Az étkek finomabb ízűek, 's mint hallottam drágábbak voltak, de sokkal kevesebb számmal, 's ezek még sokkal rövidebb idő alatt hordoztattak, 's étettek-meg mint a' tegnapiak. Vendégek csak egy néhányan voltak, kik a' kerek asztal körül nagyon gyéresen ülven, kényekre dőlingezhettek, míg az étkek hordoztattak pohár köszöntés egy sem volt, beszéd alkalmas sok, de ez oly komolyan oly sokat 's nagyot jelentő képpel folyt, hogy ha egy nyelvünkkel esmeretlen útas jelen lett

volna, tisztelettel hódolt volna Hazánk atyai előtt.

„Én részemről“ monda X-l úr, őszintesen megvallom, hogy honnomat szerőtem tisztelem, de éppen azért hibás elveit helyesöknek, nem tarthatom, 's a' mi más nemzetnél jobb, kívánatosb; azt ithon is többre becsüllöm, akarom mondani, akar mit mondanak agg atyáink, az angol ló csak czélarányosb kellemetesb, mint régi emelő ménejink.“

„Valóban“ felel egy más, „az üdő szellemétől igen nagyon hátra maradt, ki kenyelet a' ló patkotul veretni, kívánnya, de egy ily dögnék mily idomzathan is lehetne hátulja elejével.“

„Igazod van barátom, vizánozá X-l úr, 's im ez is egy bús világot vet azon nehézségekre, melyek honnunk előmentit gátolják, akarom mondani, példázza mely silány előmenetelt várhatni, akármely czélarányos újítástól. Mily ki tetsző különbség van egy angol mén és egy honni dög között, mint bizonyítják azt ön neveltjeink, mint kívánjuk ezt csak nem erővel is megértetni miveletlen honfi társainkkal, 's még is mind hasztalan, meglátándjátok barátim, még sok évek folynak le, míg a' nemzeti jollét ezen nevezetes ága honnunkban lábra kapánd.“

„Ki köll kelni“ folytatá egy más, „előbb azon magoknak, melyöket a' honfi iró *) el-

*) Áldás dicsőség a' nagy embernek, kinek fe-

szort, főképp *Hitelnek* kell lenni, hogy mindenki tudja bölcsülni az adott szó szentségit, de erre érett elme mívelt szív köll ám, mely mind kettő hogy hibázik honnyunkban mindenki könnyen átláthattya.“

„Könyörgök alássan“ „kérdé egy más, „végre hajtotta é kegyed H-m urasággal a vásárt?

„Jól rá szedém őt“ felele a' *Hitel* Kancsal Bajnoka, „meg van ő *magyarosan* csálva, s ezután még jobban rá szedendem, mert vásárjával igen nagyon megvan elégedve, dicsekszik hogy túllem yett lovának atya a' híres *Faultful*, annya azon esmeretes *Unknown*, mely esztendő korában a' *Moorland*-i futásban egy minuta alatt 10 ángoly mértföldet futott-el, valamint hogy ezen jeles ivadék csitkó eldőinek dicsősségiért s ön érdemiért *Hopeless*-nek neveztetődött (nevetés), ezeket ő mind túllem tanulta az alku alatt, valamint azt is, hogy a' ló nem nagyon széles ugyan, de a' Telvérek általánoson nem is igen szélesök — a' lábai vastagok ugyan, bogosak, de épp ebbül látszik hogy a' lónak van ereje, szemei homályosak ugyan, de épp azért kapja azt meg *csak* 150 aranyokan, mivel különben 400 aranyokért sem nyerhetné-el'sat. — Ezen okok s nevezetősön azon részemről tett kikötés, hogy

jéről az érdem koszorút levenni. igyekezni hasztalan s egyszersmind bűnös törekvés, mely tisztelet az ember hív és valódi követőinek — Nem ezekről szólok én —

„Mig ezen jeles mén az élők sorában lézand, én magam évenként négy kantzákat küldhessek hozzá, voltanak azon rugók, melyek az én jó emberömet rá inditák, hogy ezen velős csontos mént, melynek párját istálómban Istené a' ditsőség, fel nem találhatni; 150 aranyon megyegye“ (névetés)

„Helyesen tettöd barátom“ mond X-I úr, „hogy az otrombát úgy rá szettöd, — Honnyunk elő léptének, egyik akadály, az egy másban lévő *gyanútlan* helyesebben mondvá *éretlen* bizakodás, mely ném annyira tisztia szivből, mint tudatlansággal vegyített tunyaságból ered, 's ezen sok rosznak kútfejét példák által már valahára világra hozni; Honfi kötelesség.“

„Nevethetöm is én azokat“ mond egy más pajkos kaczajjal, midőn *járatlan* honyfi társaink azt képzelik hogy tudatlanságokból tunyaságokból eredt rosz vásárjok, egy nemes minden gyanut megvető *bizodalomnak* szüleményi. — De épp a' tartja honnyunkat más kimívelt nemzetektől hátra, hogy ezen tudatlan Patrioták, legfőbb hibáikat nem ritkán fő fő rényeknek tartják, így midőn gyávák, 's megsértett bocsülletekért vért ontani vagy veszteni irtoznak, magokat üdvözítőnkhez hasonló szelidőknek vélik, így midőn *járatlan*. — — —

„Ugy bizony mi lett kérlek azon pár viadalbul mely az utolsó *Assault*ba csirázott vala ki?

„Emlékezhetsz barátom“ felel ez, „hogy

még akkor mind ketten erősíték hogy ők egymást meg nem bántották legyen, és hogy egymásra nem is neheztelnének, mind azon által a' végén midőn mi is csak belé elegyetünk, kénytelenségből egymást kihívták; más nap kíváncsilag vártuk a' *verontást*, azonban a' két hős megjelenvén a' csata mezőn, egymást költsönösön megkérdeék, hogy mi okból neheztelne, 's midőn egyik sem tudná okát adni, elveték fegyveröket, 's egymásnak kezét nyújtának *barátságoson*, — Tudni való hogy mi ezt ennyiben nem hagyhattuk, 's a' bajnokoknak tudokra adtuk hogy ha kardhoz nem nyulnak, társaságunkban többet meg nem szenvedjük őket, — erre még volt annyi nemes érzések hogy megvívta, melynek következése mind azon által nagyon csekély volt, mivel az egyik, *csak* egy hetet feküdt sebjeben, a' másik alig 24 órát, jó ifjak ezek, 's nem is gyávák, csak kár hogy theoreticus elpenészedett tanítójak, a' betsületről és annak oltalmazásáról idomtalan képzetöket csepegtetött — de már sokat igen nagyon sokat jöttek helyre.

„Bizony barátim“ mond X-l úr, nekünk, 's főképp nektek erősebböknek, kötelességtök ügyelni arra, ne hogy a' férjfiasság merőben kialudjék honnyunkban: — szeretöm én ezen ifjakban azt, hogy az üdő szellemével elő haladni törekesznek, hallanak is azért eleget othon megtompult öreg attyoktól, kik mint régi jó barátok mindég együtt ostábláznak és pipáznak, együtt esz-

nek, és pipáznak, együtt káromolják az üdö előmentét, és együtt pipáznak; és együtt szidják fiaikat hogy miért akarnak ökosabbak lenni öreg attyoknál (nevetés), főképp nehez-
telnek az öregek midőn az ifiak a káplár, hajdu, sítár'sat. pálczat deressel együtt számkivetésbe kívánnák küldeni a' szomszéd két vad országba, de hasztalan dünnogások, mert a' föll jött nap le megyen ugyan üdövel, de vissza soha sem tér. — Részemről folytatá X-l úr, semmitől nem irtózzom oly nagyon mint ezen közép századra mutató önkényes vádságtul, mely boldogok azon nemzetök, melyök ezt nem ösmerik, mely szerencsétlenök szegény hazám dolgosi, kik ez alatt nyögnek! — Utalom én a' vagatást, vere-
test, soha sem is vagat...

„Fogják-meg fogják-meg! tolvaj, tolvaj! Ne hadd!“ Mi az? kérdék egymástól a' vendégek, azonban a' láрма nevedett, 's az udvaron tolongás lön, melyre X-l úr maga le ment az udvarra, hogy a' lármázás okat megérthesse, a' vendégek pedig hidegvérüséget mutatva, az asztal mellett maradtak nyugodtan. — Kis szünet után az udvari *Hajdu* nagy lármával a' házba bétört, 's részeg agyával magát ura előtt lenni vélvén így szolt: „Uram én nem tehetek rólla, ha ötvenig vágatsz sém vagyok oka, Gyuri tegnap reggel az ötvent kikapta mint volt a' parancsolat csordultig, 's azzal a' bekás pintebe bé is csukattam, az ólta mind is ott volt mostanig, mert nem azért öszültem-meg

csákó alatt, nem azért futottam kétszer vesz-
szőt, nem azért voltam Talian Anglius Fran-
tzia fogóságban, hogy egy rongyos parasztot
meg ne tudjak őrizni; de úgy látszik, nem
igen szerette quartélyát, talán meg is éhe-
zett, ő hát bizony, a' pintze oldalát kifurta
's eskapirozott, — Na már ennek ki az oka,
én nem tudom, ha nem az O-g — Hijába
nem volt szegény Gyurtza, hozzá szokva az
ötvenekhez; látszik, nem volt katona, nem
tudja mi a' manir — Haj haj mikor én a'
Logerben tyúkot loptam volt kuttya ho...“

Vigyék ki a' részeg disznót, le vele a'
Békásba, monda X-l úr ki az alatt belépett
's felforrzott vére heviben magát elfelejtette,
„majd adatok én néki iszákosságot, zavart,
fecsegést. — Barátim, folytatá X-l úr kevés
idő múlva magát rendbe szedve, már csak
mondja nekem valaki, hogy a' parasztságnak
nem kell művelődés (cultura). — Ezen sze-
rencsétlen szökevényt is meg kellett bü-
ntetnem bár mint fájt is az nekem, mert
ő szegény mint műveletlen ember a' szép szó-
ra egy képp sem hajlott. — gondoljátok csak
barátim, nem régiben ménesöm számára (mind
nemös vérűek) a' közbül egy darabot feltil-
tatok, 's mit mivel ezen szerencsétlen bár-
dolatlan ember? — éjkor marháit oda hajt-
ja az angol ménesöm legelőjére, nem volt
mit tennem, meg kellett őt büntetnem,
bár az ő testi fájdalma kisebb volt az én
lelki aggodásomnál, midőn el gondolám mily
hátravan honnyom a' művelődés mezején,

's mind ki köll pótolni a' miveletlenséget a' határtalan önkénynök." — Nem várok többé a' köz buzgóságra, mely nállunk oly csekély, magam erején oskolát állitok fel a' szegény miveletlenök számukra. — De fordittsuk el tekintetünket onnét hol csak hús gondolatok borongnak, barátim ezen *Pesgőt* ön ohajtásom 's ohajtásink szerént kiüríttem, az *Egyességert*, éljen az *Unio*!"

„Bizony sok szépet kellemetöst lehetne honnyunkban kivívni, ha a' Törvényhatóságok erősebbök lennének“ mond X-l úr.

Erősebbök lennének ezök ha a' Tisztek jók lennének, felel egy más.

„Éppen ez hibázik Honnyunkban“ visszánóz X — l úr „én részemről még egy megszervedhető tisztelet sem esmérek egész Honnyunkban egyet sem. Barátim emeljünk fel egy pohár pesgőt. *Jó Tisztnék* tartom én azt ki minden törvényt megtart 's megtartat szorosan, ha az önképzete szerént nem is lenne czélarányos, mert nagyon nagyon veszedelmes midön a' végrehajtó hatalomnak akár mely tagja, munkásságát a' törvénytévő hatalomnak körébe ki igyekszik terjeszteni. *Jónak* azt ki a' törvényt *mindenre* alkalmaztatja, mert minden polgár egyenlő a' törvény előtt. *Jónak* azt ki az újításoktól, csak azért mivel ezek öldödink által (bár mi hibáson) meg nem tettek, ha azok czélarányosok vissza nem retten, *Jónak* azt ki a' törvényeink által oly gyéren pártfogolt parasztságot oltalma aláveszi, 's a' rájuk mért csapásokat kimélve

sulytattya-le. Végtére jó *Tisztnek* tartom én azt, ki a' hivatalt valóban csak áldozatul viseli ideig óráig, 's ki léte földi boldogságát nem a' hivatali fényben kívánja fellelni, hanem a' valódi *honyfiségekben*, melynek *otthon* még szebb bátrabb szabadabb köre nyílik. Az ilyen Tiszt, ha ez után lesz vagy egy ilyen, Éljen soká' 's szabaduljon! azonban a' jelenvaló nem ilyenek veszszenek!

Helyes! Helyes! (azonban a' flaskók, üvegek rendre ürültek).

„Főképpen a' mi mostani Tisztyeink veszszenek.“

„Helyes helyes veszszenek.“

„Barátim mond X — I úr a' mostaniak nagyon igen nagyon gyávák, veszszenek! de ügyeljünk ne hogy még gyávábbakat válasszunk, a' kikről szó van azok mind hasonló a' régiekhez.“

„Nagy baj nálunk“ felel egy más, „hogy a' haza árulók mind tisztet akarnak lenni, a' honyfiak közül egy sem.“

„Légy hát te Barátom,“ visszánéz X — I úr, „téged megválasztándunk.“

„Isten mentsen tőtől, miért inkább én mint te, légy te Tiszt honyfi kötelelességből.“ felel az első.

„Miért várna a' honyi töllem nagyobb áldozatot, mint tölletek közül akarmelyiktől“ folytatá X — I úr, „gondoltam én egyet tegyünk honnyunknak egy valóban nagy áldozatot, egyezzünk-meg, becsületünkre lekötve szavunkat, mely minden eskünél ál-

landósították hogy rendre viseljük a Tiszti terüthet, ha megválasztádnak minket, legyenek úgy sem lesz igen hosszú szenvedésienek ideje; tettök erről törvényünk szavai. Erre hosszas vitatás lett, az egyik Hazájáért inkább meghalni kívánt, mint magát járomba fogatni; a' másik magát a' hivatal viselésre tehetetlennek tartotta; a' harmadik nem lehetett hivatalbeli házi környüllállásai miatt, sat. Végre a' vitatás kimente a' lett, hogy X — I úr hosszas túsakodás után rávettette magát; hogy a' Tiszti méltóságot ha megválosztatik (szive titkos vágya szerént) felvállalja; mely után sok toast tétetett az új Tisztnak, és egy néhány tiszta hönyfinak éltekért; a' régieknek's számtalan háza áruloknak vesztekért. Így folyt ez még sokáig míg végtére az éj, és még inkább a' Pesgő szeszenek másodszer'söt némely vendégeken harmadszor vett győzedelme őket elcsendesítette.

Másnap dél felé X — I úr felébredvén engem sietve magához hivatott, én tehát sietve felszaladtam előszobájába, de mint elbámultam midőn más fél órányi várakozás után bocsáttattam bé X — I úrhoz, ki is bé léptemkor az ajtóval háttal ülve éppen kávézott egy keleti tarka japonikában bonyolvál; míg légenye három lépéstávolságra oly meretten állott mint egy szobor. Ki az? kérdé X — I úr kemény hangon. A' tanuló felelék én mély alázatos- sággal.

En kendnek magaviseletével meg vagyok elégedve, azért nem is fogok kendről elfelejtkezni, esztendő múlva jöjön el ismét udvarombá, most jó utat kívánok. Elmehet már hijja fel kend lementében Praefectusomat.

Ekkor hallgatva meghajtván magamat, az ajton kimentem, 's midőn azt hátam megett bétettem, egy nagy kő esett-le szívemről, mely úgy tetszett lehelletemet nyomta vala; máig sem foghatom én azt meg, mi öntött vala belém oly gyermeki remegést; talán csak nem a tarka jáponika, vagy a meredt legény, vagy a váraköztetés, vagy X — I úrnak görbe láta, de hát mi? A Praefectust az adott parancs szerént felszólítám, 's azzal tudós barátomhoz sietek, ki a kapu mellett éppen egy contós mesteremberrel vesződött, kérdvén ez mint fogadott legyen X — I úr, adott feleletemre azt jegyzé-meg hogy nagyon szép reménységet nyujtott ugyan X — I úr, 's abban merőben nem bizni nekem szabad telyességgel nem is lenne; mind azon által ezennel hivatalosan tanácsolja úgy mint X — I úrnak intimus secretariussa, hogy mind addig míg értesítettni nem fogok általa, vissza telyességgel ne térjek, mivel X — I úr nagyon sokszor binszen hon, 's különben is egy ifonezban mindent inkább elszenved; mind az alkalmatlankodást (Zudringlichkeit); mely után védangyalomtól búcsút véve útnak indultam. —

Soha sem oly megelegetetlen az emberi elme, mint mikor egy félig értett igaz-

ságnak vagy történetnek kifejtésiben sükeretlen fáradozva, végtére, midőn célját már el érni véli, a' zavarnak örvényébe vissza-süjved. E' történt velem is, X—l úr milyen ember? mit forral szive titkos rejtekében? Vendégeitől mit várhat a' Haza?'s melyektől? Az egész, igazság vagy csaltság, vagy talán csak egy köd lepte álom? Ezen kérdések megfejtésekkel küszködém útom alatt Estvefelé egy faluba érvén, — bémentem a' helybeli Paphoz, ez jó szívvvel látott, 's csak hamar fáradt tagjaimat nyugalomra bocsátám, mely alatt testem nyugott, ugyan de elmém folytatta munkásságát, méj. álmom előtt sok esztendők elrepültek, mind egyik egy egy ősz hajszálat vetvén fejemre, tagjaimat lassulni gyengülni érzettem, ifjui erőm oda lett 's imé mint megöszült öreg egy terepély fa árnyékában nyugottam pihentem. Hol vagyok én? 's mint élek? Hát az X—l úr vendégei még itt vannak? vagy talán már vége az ebédnek? hát a' vendégek? mely zavart kérdéseimre egy álom szózat így felelt: „Több esztendők töltek-el honnyunkban mióta te véres veréjtékeddel egybe koldult pénzeddel a' külföldet megjárva, hazádba számos háznépnek körében, kis hivatalodat oly csendes egy formasággal folytatod, milyen ezen megújító szellőnek kellemes fuvalma, mely unokáiddal vetélkedve játszik ősz fürteiden; Az alatt X—l úr megcsalattatott barátjainak vállain fel mászva, magát egy magossabb légbe a' hivatali küszködések, és soha ki nem

elégített vágyak örvényébe vetette; melyben tusakodási boszszankodási között, magát erővel holdognak tartati törekszik; 's dühösen töri szét a' tükröt, mely sáppadt elaszott képen hideg verejtéket mutat, senkit sem is csalt-meg inkább X—l úr mint ön magát, mert egyedül áll ő a' nagy természetben. — A' kisebbekre ő nem néz, a' nagyobbak reá nem néznek-le, az egy formák mint hivatali-vetélkedő társai öt gyűlölik, 's viszont gyűlöltenek. Csak a' kényszerítésből származott tiszteltetés könnyíti vala egykor X—l úrnak sulyos óráit, de ezeknek is hája idővel mind elrepült, 's csak a' késő megbánás maradott meg számára. Hát a' nagyra vágyás mint márczongolja lelkét, nézd csak. Ezen szókora egy fényes kastélynak falai lesüjvedtek, 's imé meglátám X—l úrnak még életben lévő halál képét, ki egy leégett méts mellett reszkető csont kezeivel egy nagy könyvet tartott maga előtt, 's abból buzgón olvasott; gondolám lelkiért imádkozik é szerencsétlen, 's tisztelettel vonultam hátra, azonban egy méj sohajtással félre tette könyvét a' csont-váz, 's ekkor láttam hogy ez egy schematismus.

Ez után egy levelet vonván-ki sebéből azt elolvasta, az asztalra levetette, újra elolvasta 's meg újra, 's minden elolvasás után keményebben kezdettek mozogni arcvonásai; sokáig viágtam valyon harag vagy nevetés változtatja képét; míg végtére üres megvető nevetéssel csont kezeit a' levelet szaggatni kezdték, de minden szakasz-

tassál nevedett változott nevetése, míg végtére határtalan idühösségre vált, 's lesorvadt ritka fogait rémületesen csagtoztatta, de hasztalan szaggatta a' levelet széjjel, mert a' darabok a' földön újra öszve állottak, 's ekkor látám hogy ezen levél nem egyéb mint valami rosz guny versezet, 's hogy ez hozhatta őt oly dühösségbe. Irtozva fordítottam el szemeimet ezen szerencsétlen halandótól, kinek egyedüli vigasztalása csak a' lehet — hogy halandó.

Hát a' *vendégek*? Kérdém szorongatva a' *szózat*ól: hát ezeknek mit köszönhet a' haza? ezek hol vannak? „Ezek“ felel a' szózat égy éles sohajtással, ezek... azonban a' sohajtás egy fagyos északi szélre nevedett, mely a' hangot elkapta, megkettőztettem figyelmemet, 's hallottam mint viaskodik a' széllel, de az orkán győzött, a' szózat többé nem hallatott, 's a' Diadalmas, álmomnak is végett vetett. Kiadta naplójából.

a' *szegény tanuló.*

Történet 's történetíró.

Nem az esetek kül nagysága, nem a' mi a' sorsban csudálatos és óriási, hanem az elrejtettnek kitakarása, 's az indító okoknak felfedése teszi a' történet valódi bel érdekmit, Ezért sok roppant bírodalomnak létfolyama isméretlen, vagy érdektelen, midőn a' kis gö-

rög státusok élte örökre magához vonszó ma-
rad. Ezért nagyobb történetíró *Tacitus* és
Thucydides, *Lacretellenél* 's száz másoknál.
Ezért vonszó a' francia revolutio története
csak a' vendemiaire-ig 1795 (a' tudya lévő
nevezetes epocháig). Addig tiszta lelkesedés
lángolt a' pártokban. Igazhittel viseltettek, a'
jóhoz mint rosszhoz, igazhoz mint tévelygő-
hez, azután minden az önkorság' és aljas-
ság' iszapjába merült, minden a' hidegen ki-
számolt cselszövényeknek lett játéka.

Nincs ellenemre az esetek hív feljegyzé-
se; hálával vagyok *Mozeshez* és *Herodotus-*
hoz, le az utolsó kronikairóig, oklevél gyűj-
tőig 's igazítóig. Anyagot nyújtanak a' his-
toriára, de nem historiát. Holttestét adják az
előidőnek, mint egy öszvetöpörödött, bébal-
'samozott mumiát; de nem állítják előmbé
az eleven előidőt. Látom a' külszint, a' je-
lenést; de a' mivel az emlékezet telik, az
értelem nem fogja-meg. — Az emberi lélek
az, mi a' port és holtat mozgásba hozza;
nem ez utolsó, nem, hanem amaz isteni,
felségében úgy mint elfajultságaiban, vilá-
gosodjék fel előttem, a' tőle származott mun-
kálatok által. A' szellem, szellemit kíván
szemlélni. Ezért ritka minden népnél a' nagy
történetíró, mivel a' dolgok' okait kinéző
isteni szemmel bíró nagy elme, átaljában rit-
ka, *Müller Johannes* bírt e' lelkiszemmel,
de nem elveiben magánállással 's tartóssággal.
A' francziáknál anyagira, ragyogóra hajlik
minden, *Gibbon* egyik óriás a' történetírók

közt. — Időnk kevés magot ad a' historiának. Az, *nagy* esetekből és *kis* emberekből áll. Ezen öszszetanálkozás csüggesztő lenne, ha nem hordozná magával annak bizonyosságát, hogy *kabinétkormányzáson* kívül, *világkormányzás* is van a' világon.

Oltalom fegyver.

Midőn a' természet legszebb virágát a' Roását, teremtoi lehelletével formálta volna, így szóla a' rosa bokornak lelke, a' virágok angyalának: „Avagy nem adsz é ezen nemes plántának egy oltalom fegyvert, a' mely őtet, a' sértéstől bántástól megmentse? Hiszem a' természet még a' tövis bokrot is kemény tövissekkel rakta-meg. A' tövis bokor, felele a' virágok angyala, nem tartozik a' nemes plánták közzé, neki tisztje, a' gyenge plántákat oltalmazni, azért adta a' természet tövisseit. De legyen neked is kívánságod szerént, így szóla ő, és a' Roását gyenge tövissekkel körül vevé, — ekkor monda a' Roásának lelke, mit használnak ezen gyenge tövissek, a' vagy ezek megőrizhetik é a' gyönyörű virágot? Csak azért vannak ezek adva, felele a' virágok angyala, hogy a' pajkos gyermeket távoztassák, mert az ellentállás a' gonoszt még jobban ingerli; a' mi szép, a' mi szent, annak már maga magában van oltalma, azért is adott neki a' természet ilyen szelid fegyvert, mely csak int, de nem sért. Így adta ő az ártatlanságnak, a' szemérmertességet, és a' pirulást.